

Paviljongen vid Entré sanatoriet

Kom ihåg!

- Skada inte träd, träddelar eller markvegetation
- Plocka inte mossor, lavar eller vedlevande svampar
- Gör inte upp eld annat än på anvisad plats
- Framför inte motordrivet fordon i reservatet

Fakta

Finnkullberget är ett kommunalt naturreservat på 90 ha skog. Naturreservatet bildades 2007. Bidrag för marken, byggnader, stigar och andra anordningar kommer från Naturvårdsverket, Länsstyrelsen i Örebro Län och den ideella föreningen Hopajola.

Förvaltare är Ljusnarsbergs kommun
www.ljusnarsberg.se Tel. 0580-805 00

Vägbeskrivning

För att komma till entré Sanatoriet går man Laxbrogatan österut från kommunhuset i Kopparberg. Följ gatan som nu övergår i Finnkullvägen halvvägs upp i backen.

Utepedagogik

Finnkullberget ligger på bara 10 minuters gångväg från Kyrkbacksskolan. I reservatet finns därför platser och inspiration speciellt med tanke på skolans och förskolans behov av uterum för lärande och aktiviteter. Längs Finnkullstigen finns också skolstigen, där man vid olika stationer ger barngrupper i alla åldrar uppgifter att lösa inom olika teman.

Finnkullstigen

Finnkullstigen är en 4 km lång stig i kuperad terräng. Stigen består av två slingor, den norra Laxbroslingan 2,4 km och den södra Rävslingan 1,6 km. Stigen är markerad med symbolen för skolstigen.

Välkommen till Finnkullbergets naturreservat

Finnkullberget har så länge man kan minnas varit viktigt för rekreation. Här fick sanatoriets patienter frisk luft. Skidtävlingar kördes runt berget och nerför branta backar. På toppen av Finnkullberget fanns ett utsiktstorn och det grillades korv. Idag vittnar många stigar om att människor gärna promenerar i skogen. Ett 2,5 km långt elljusspår ger möjlighet till motion. Skogen är också värdefull som en rogivande och läkande plats. Här kan man plocka bär och svamp, vandra eller bara sitta på en sten och njuta.

Naturen

I den gamla gran- och tallskogen i naturreservatet Finnkullberget finns för trakten typiska växter, djur och svampar. Mer än hälften av skogen är mer än 80 år. Kärnan i området består av 120-årig granskog på nordostsluttningen av Finnkullberget. Här finns rikligt med mossor, lavar och vedlevande svampar som indikerar höga naturvärden. Avvikande biotoper finns i bäckravinen i sydost, på mossen och de igenväxande betesmarkerna i norr. I bäckravinen är miljön lummig med mycket lövträd och buskar t.ex. sälg, hägg, olvon och druvfläder. En fjärdedel av reservatet består av ungskogar. De har till största delen vuxit upp naturligt och har ett stort lövinslag.

Gynna löv

I området råder annars brist på lövträd, speciellt asp, sälg och rönn. Det gör att flera arter som lever på lövträd har svårt att klara sig. Genom naturvårdande skötsel av ungskog och hyggen kommer lövträd att gynnas. Ungskogen har goda förutsättningar att utvecklas till en värdefull naturskog.

Död ved

I de värdefullaste delarna av reservatet finns rikligt med död ved. Många arter är beroende av döda trädstammar, både stående och liggande, för att hitta föda och boplatser. Exempel på detta är den tretåiga hackspetten som häckat här. För att öka mängden död ved och därmed den biologiska mångfalden lämnas fällda träd kvar.

Tretåig hackspett

Lever huvudsakligen i gammal granskog med mycket död ved. Hotad eftersom dagens skogslandskap är alltför välstädat.

Illustrator: Michael Holmberg

Sanatoriet

Alvar Pettersson på Laxbro gård var själv lungsjuk och testamenterade Finnkullberget till landstinget. Här byggdes 1913 ett sanatorium på en utfylld terrass halvvägs upp längs Finnkullvägen. Här kunde lungsjuka få frisk luft och vacker utsikt på balkonger i sydläge. Sanatoriet revs 1983.

Torpare

På Finnkullberget ovanför Laxbro gård fanns redan på 1600-talet dagsverkestorp. På Storskifteskartan från slutet av 1700-talet och Häradskartan från 1867 ser man ett torp med tillhörande åker, på platsen där det senare byggdes ett sanatorium. Man ser resterna av den lilla åkern med odlingsrösen i slänten nedanför, väster om sanatoriet.

Storskifteskarta slutet 1700-tal

*Ekonomiska kartan 1955
1. Sanatoriet
2. Dagens Paviljong*